

PÁLYÁRA FEL!

Útmutató pedagógusoknak
és családoknak

SZÉKESFEHÉRVÁRI
SZAKKÉPZÉSI
CENTRUM

PÁLYÁRA FEL!

ÚTMUTATÓ PEDAGÓGUSOKNAK ÉS CSALÁDOKNAK

Tartalom

Bevezetés	5
1. Amit a pályaorientációról a szülőknek tudni kell	6
2. A pályaorientációról pedagógusok és tanácsadók számára	6
3. A pályaorientáció alapfogalmai	7
4. A pályaorientáció további fogalmai	10
5. Egyéni tanulói portfólió	21
6. Pályaismereti gyűjtőlap	27
7. Pályaorientációs iskolai témanap megszervezése (útmutató)	36
8. Útmutató pályaorientációs kampányeseményekre történő felkészítésre	44
9. A Székesfehérvári Szakképzési Centrum által alkalmazott és átadott szoftverek ismertetése	55
10. A játék alkalmazása pályaorientációra	67
11. Pályaorientációs játékgyűjtemény minden korosztályra	72
1. Dramatikus játékok	72
2. Vetélkedő jellegű játékok	74
3. Kreativitásfejlesztő játékok	75
4. Felelősségfejlesztő játékok	78
5. Művészeti játékok (Vizuális és ének-zenei játékok)	79
6. Játékok haladóknak	83
12. „Pályára fel!” asztali társasjáték	88

Kedves Kollégák! Tisztelt Szülők!

Ezt a segédletet elsősorban iskolai felhasználásra szánjuk, de éppúgy ajánljuk családoknak is. Hiszen az iskola nem csak egy épület, hanem a családokért, a családokkal élő közösség. Bár a közösség minden egyes tagja más és más, a céljuk közös. A siker eléréséhez azonban részfeladatokat kell teljesíteni az évek során. Ezek a feladatok a tanulók érdekeit szolgálják, egymásért és nem egymás ellen vannak. Akadnak köztük olyanok, amik egyértelműen megfogalmazhatók, iskolai példával elvégezhetőek, ismerjük hozzá a módszereket, az eszközöket és az eljárásokat.

Vannak azonban ettől eltérő, kevésbé ismert feladatok is. Ilyen a pályaválasztásra való felkészítés, szakszerűen a pályorientáció. Bár a pályorientáció kezdettől fogva jelen van, többnyire alárendelt szerepet kap a tantárgyi oktatás mellett. Ugyanis az iskolák általában alkalmi cselekvéssel akarják megoldani ahelyett, hogy folyamatként kezelnék. A szükségességével mindenki egyetért, de céljaival és módszereivel kevesen vannak tisztában. Még jogi, tanügyigazgatási helyzete sem ismert, sőt sok esetben vitatott. Jószerével az is ismeretlen tény, hogy létezik pályorientációs pedagógus szakképesítés.

A Nemzeti Alaptanterv megfogalmazza ugyan a feladatot, de kötelező órakeretet nem rendel hozzá. Pedig az eszközei, és az eljárásai mára jórészt kidolgozottak, csak szakos tanár és órarendi hely hiányában nem terjedtek el. Holott ezek között az eljárások között számos nagyon korszerű, és korosztálybarát, informatikai támogatással bíró eszköz is létezik.

2017-ben a Székesfehérvári Szakképzési Centrum vezetésével, Székesfehérvár Megyei Jogú Város

anyagi támogatásával és a Székesfehérvári Tanterület együttműködésével megkezdődött e módszerek városi terjesztése. A Székesfehérvári Szakképzési Centrum – a GINOP 6.2.2. program keretében – a Kormányhivatal Pedagógiai Oktatási Központjával együttműködve pedig folytatja a megkezdett munkát. A két szervezet célja ugyanis az, hogy ezt eljuttassa minél szélesebb réteghez, megjelenjen minél több módszerben és eljárásban is.

Ennek keretében már több iskolában is elkezdődött a pályorientáció alkalmazása, hogy az esetleges későbbi lemorzsolódást megelőzze. A lemorzsolódást ugyanis – a szociális és tanulási problémák mellett – a hibás pályaválasztás okozza.

Ez a segédlet igyekszik komplex módon segíteni mind az iskolai pályorientációt, mind a családokkal való együttműködést, hogy minél inkább megfeleljen az alábbi jogi követelménynek:

„... biztosítani kell, hogy a tanuló az iskolai előmenetele során, a továbbtanulási, iskolaváltási, iskolatípus-váltási, továbbá szakmaválasztási vagy szakmaváltási döntését megelőzően legalább egyszer személyre szabott életpálya-tanácsadási szolgáltatásban részesüljön.”

Az idézett szöveg a szakképzési törvényben található¹, de ez nem jelenti azt, hogy csak a szakképzők számára jelent jogi kötelezettséget. Már általános iskolában biztosítani kell, hogy a szakképzőbe jelentkező 8. évfolyamos tanulók személyre szabott életpálya-tanácsadáshoz jussanak hozzá.

A feladat tehát adott, a felelősség közös. A megoldáshoz pedig jó szívvel ajánljuk ezt a segédletet, hogy mindannyian élhessünk a lehetőséggel, és ismerjük a hozzá megfelelő eszközöket is.

¹ 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről, 85. § (5)